

Medborgarlöfte 2025 - 2026 Härjedalens kommun

Medborgarlöften är en del av polisens och kommunens samverkansöverenskommelse om långsiktigt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Löftet utgår från en lokal problembild baserad på kommunens kartläggning samt kunskap som finns hos polisen samt brottsstatistik.

Utifrån de lokala kartläggningarna och den lokala problembilden har följande fokusområden prioriterats för långsiktig samverkan:

- **Trafiksäkerhet**
- **Bruk av ANDT i kommunen**
- **Brottslighet som påverkar lokalsamhället**

Utifrån dessa fokusområden ger polisen och kommunen följande medborgarlöften. De åtgärder och aktiviteter som planeras för att uppfylla medborgarlöftet beskrivs i åtgärdsplanen som bifogas, bilaga 1.

➤ **Trafiksäkerhet**

Härjedalens kommun har i perioder ett högt trafikflöde bland annat genom det stora antalet besökare som kommer till kommunen via vägnätet. Medborgardialoger visar också att trafikrelaterad brottslighet i hög grad både engagerar och oroar många medborgare i kommunen.

Polisen och kommunen lovar därför att arbeta för tryggare trafikmiljö och ökad trafiksäkerhet, på väg och även i terräng, i Härjedalens kommun. Syftet med arbetet är att försöka tillmötesgå medborgarnas önskemål och behov samt minska olycksrisken och därigenom öka känslan av trygghet för medborgarna.

Medborgarlöfte 2025 - 2026 Härjedalens kommun

➤ **Bruk av ANDT i kommunen, särskilt fokus på unga**

Narkotikaanvändandet i Härjedalen och länets övriga kommuner bekräftas sedan hösten 2021 även genom avloppsvattenmätningar. Härjedalens kommun har i jämförelse med övriga kommuner i länet höga värden på vissa narkotikapreparat. Resultaten från mätningarna tillsammans med övriga indikatorer ger signaler om ökad narkotikaförekomst i samhället och en mer tillåtande attityd gällande narkotika som inte är önskvärd. Polisen och kommunen tycker att det är viktigt att samverka för att förebygga, motverka och förhindra bruk av narkotika i samhället och kommunen.

Polisen och kommunen ger därför löfte om att fortsätta arbeta förebyggande för att minska bruk av ANDT i kommunen samt påverka attityder och normalisering gällande ANDT i samhället.

➤ **Brottslighet som påverkar lokalsamhället**

Brottslighet som påverkar medborgarna i Härjedalens kommun påverkar också den upplevda tryggheten. Polisen och kommunen ger därför löfte om att arbeta för att färre medborgare i kommunen ska utsättas för brott samt samverka för att bibehålla och öka tryggheten hos medborgarna.

Polisen och kommunen prioriterar, utifrån den information som finns i statistik och även framkommer i kartläggningen, att ge löfte om att samverka för att förebygga bedrägerier, stöldar och skadegörelse i Härjedalens kommun.

Polisen och kommunen lovar, utöver ovan löften, att löpande arbeta för att utveckla nuvarande samverkan samt söka nya samarbetsområden

Medborgarlöftet och de planerade åtgärderna följs upp löpande och redovisas genom kommunikation en gång per år.

Härjedalen den 16 januari 2025

TF Lokalpolisområdeschef, Jämtland/Härjedalen

Kommunstyrelsens ordförande

Härjedalens kommuns åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet 2025–2026

Dokumentets namn	Härjedalens kommuns åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet 2025–2026	Diariernr	2024/353
Dokumenttyp	Åtgärdsplan		
Fastställt av		Datum och paragraf	
Dokumentansvarig/processägare	Säkerhetssamordnare	Giltighetstid	2 år
Reviderat datum			
Aktualitet kontrollerad			
Övrig info			

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Medborgarlöften mellan Polisen och Härjedalens kommun.....	3
Åtgärdsplan 2025–2026	4

Inledning

Denna åtgärdsplan är framtagen i samverkan med polisen i Härjedalens kommun. Enligt lagen (2023:196) om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet åläggs kommuner att aktivt, kunskapsbaserat och målinriktat arbeta för att förebygga brott och främja trygghet inom sitt geografiska område. Detta görs genom att kommunen tar fram en lägesbild över brottsligheten för att sedan göra en orsaksanalys på de prioriterade problem som framkommer. Med lägesbilden och orsaksanalysen som grund ska kommunen sedan besluta om en plan för vilka åtgärder som kommunen vidtar för att förebygga brott och främja trygghet.

I denna åtgärdsplan för kommunens brottsförebyggande arbete presenteras vilka prioriterade områden kommunen ska fokusera på under kommande år. Lägesbilden (se bilaga 1) som denna åtgärdsplan baseras på har tagits fram av kommunens säkerhetssamordnare i samverkan med kommunens övriga verksamheter, länsstyrelsens brottsförebyggande samordnare och ANDTS-samordnare samt kommunpolis. Lägesbilden togs fram våren 2024 och baseras på statistik för anmälda brott, enkätresultat och indikatorer som exempelvis avloppsmätningar, skolenkäter, etcetera. I lägesbilden presenteras prioriterade problem, dessa har valts ut efter diskussioner om problembildens konsekvenser och omfattning. Om det prioriterade området anses vara ett samhällsproblem inom kommunens geografiska område eller om problemet något ökar och behöver hanteras. Efter att problembilderna valts ut har en förenklad orsaksanalys (se bilaga 2) genomförts med flera olika funktioner och kompetenser. Orsaksanalysen ämnar till att åtgärda grundorsaker snarare än symptom samt att fokusera på ”hur” något uppstår och ”varför” något har hänt.

Utifrån lägesbilden och orsaksanalysen har denna åtgärdsplan tagits fram med fokus på följande;

- Det brottsförebyggande arbetet i kommunen behöver konkretiseras med en tydlig förankring och organisation
- Kontinuerligt utvärdera och följa upp kommunens brottsförebyggande arbete
- Tre problembilder lyfts fram ur lägesbilden och orsaksanalysen, dessa är:
 - Trafiksäkerhet
 - Bruk av ANDT i kommunen
 - Brottslighet som påverkar lokalsamhället

Medborgarlöften mellan Polisen och Härjedalens kommun

Medborgarlöften är en del av polisens och kommunens samverkansöverenskommelse om ett långsiktigt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Medborgarlöften är en del av polismyndighetens styrmodell och innebär att kommunen och polisen gemensamt ska ta fram aktuella fokusområden som sedan formas till löften. Problembilderna i denna åtgärdsplan har även valts ut med stöd i samverkansöverenskommelsen mellan Härjedalens kommun och polisen, detta då den lokala lägesbilden ska vara utgångspunkten i löftena. Detta innebär att följande åtgärdsplan ligger till grund för kommunens och polisens förnyade Medborgarlöften för perioden 2025–2026.

Åtgärdsplan 2025–2026

Trafiksäkerhet

Fördjupning problembild:

Att öka trafiksäkerheten är ett prioriterat område inom kommunens brottsförebyggande arbete. Både på grund av att kommunen ligger över det nationella genomsnittet för anmälda trafikbrott, allmänhetens upplevelse av att trafik påverkar tryggheten i kommunen samt att trafikbrott innebär allvarliga konsekvenser för både säkerheten och samhällets förtroende. Som glesbygdskommun och populär turistdestination utsätts vägnätet för en hög belastning, och det ökade antalet invånare under turistsäsongerna bidrar till detta problem. Utöver den omedelbara faran för liv och hälsa som trafikbrott innebär, bidrar de även till att minska tryggheten i bostadsområden, vilket bekräftas av NTU-undersökningen som visar att fortkörning är en källa till oro för invånarna.

Skotertrafiken utgör ytterligare ett område som kräver ökad uppmärksamhet, inte minst för att skoteråkning i glesbygd och fjällmiljöer ställer höga krav på förarens kunskaper om lagar, djurliv och naturens villkor. Att motverka regelbrott inom skotertrafiken är därför avgörande för att både bevara naturen och skydda de friheter som följer av att sköta sig på ett ansvarsfullt sätt. När skoterförare inte följer reglerna riskerar detta inte bara att skada natur och djur utan också att skapa en negativ bild av hela skoterkulturen. Denna negativa bild kan i förlängningen leda till mer restriktiva regler för skoteråkning, vilket skulle drabba de skoterförare som faktiskt följer lagen och visar respekt för sin omgivning. Sammanfattningsvis är trafikbrotten, både på väg och i terräng, en prioritet eftersom de inte bara påverkar den allmänna säkerheten, utan också samhällets sociala tillit, miljön och de friheter som kommuninvånare och besökare åtnjuter.

Medborgarlöfte: Polisen och kommunen lovar att arbeta för tryggare trafikmiljö och ökad trafiksäkerhet, på väg och även i terräng, i Härjedalens kommun

Mål/Syfte: Tillmötesgå medborgarnas önskemål och behov, minska olycksrisken och därigenom öka känslan av trygghet för medborgarna

Uppföljning: Följ upp de aktiviteter som genomförs varje år, utvärdering efter två år. Effektoppföljning genom den lokala trygghetsundersökningen, statistik över anmälda brott samt medborgardialoger.

Problem-beskrivning	Planerade åtgärder	Mål/Syfte	Följs upp	Ansvarig	Samverkan
Lokalbefolkning i byar och tätbebyggda områden störs av buskörning, hög musik under kvällstid och tidig natt samt vägar/grusvägar förstörda av	Information till ungdomar, vårdnadshavare och övriga i lämpligt forum, ex föräldramöten och dialog	Medvetandegöra och öka ansvarstagandet gällande risker trafikregler/lagar och påföljder.	Dec 2025, 2026	Polis	Polis Kommun

motorfordon som sladdar					
Lokalbefolkning n upplever en otrygghet med anledning av höga hastigheter genom byar och tätorter i kommunen.	Trafikkontroller på väg och i terräng. Hastighet, beteende och nykterhet prioriteras, liksom extra trafikövervakning under vintersäsong i de orter som har ökad trafikintensitet	Upptäcka alkohol och narkotikapåverka de i trafiken, påverka hastighet och beteendebrott under trafikintensiva perioder samt genom närvaro och kontroller. Även påverka den lokala situationen gällande bus och olovliga körningar.	Dec 2025, 2026	Polis	Polis Kommun
Alkohol- och drograttfylleri skapar otrygg miljö i lokalsamhällena och är en fara för liv och hälsa	Använda SMADIT (samverkan mot alkohol och droger i trafiken) genom att informera och motivera till vårdande insatser vid samtliga fall av alkohol och narkotikapåverkad e förare i trafiken.	Skyndsamt fånga upp personer som kör under påverkan av alkohol eller narkotika för att motivera att inleda behandling i det fall de skulle vara aktuellt.	Dec 2025, 2026	Polis Kommun	Polis <i>Socialtjänst</i>
	"Svegsmodellen" se över rutinerna för kontakt/informatio n samt bättre uppföljning	Genom ett gemensamt besök i närtid efter rapportering ökar motivationen till vård	Dec 2025, 2026	Polis Kommun	Kommun <i>Beroendeenheten</i> Polis
	Kommunen verkar för taxietablering inom kommunen	Tillgång till taxi ska minska benägenheten att själv sätta sig bakom ratten vid intag av alkohol eller narkotika.	Dec 2025, 2026	Kommun	Kommunen <i>Samhällsutveckli ng</i> Destinationsbolag Företagarförening ar

Friåkning med skoter orsakar konflikter med olika näringar, på både privat och statlig mark.	Föra dialog med lokala skoteraktörer ex uthyrare och skoterklubbar för information om lagar, regler och säkerhet mm.	Påverka trafikbeteendet i fjällterrängen. Öka medvetenheten om regelverk och förbudsområden m.m.	Dec 2025, 2026	Polis Kommun	Polis Kommun <i>Samhällsutveckling</i> Länsstyrelsen Destinationsbolag Skoteruthyrare.

Förebygga bruk av ANDT i kommunen, med särskilt fokus på unga

Fördjupning problembild:

Kartläggningen visar en oroande utveckling med en stadig ökning av narkotikarelaterade brott, särskilt innehav och eget bruk. Detta bekräftas även av avloppsmätningar som indikerar en regelbunden användning av narkotika inom kommunens geografiska område. Dessa mätningar visar på förekomst av samtliga undersökta preparat och konstanta nivåer över tid, vilket pekar på att narkotikaproblemet är utbredd i samhället. Skolundersökningarna visar att det är väldigt få av kommunens ungdomar som varit i kontakt med narkotika, samtidigt är ungdomar en särskilt sårbar grupp för framtida missbruk och rekrytering till kriminella nätverk.

Narkotikabruk är inte bara brottsligt, utan även ett allvarligt folkhälsoproblem. Det leder till fysiska och psykiska skador hos individer, vilket i sin tur ökar belastningen på vård och socialtjänst. Dessutom fungerar missbruk som en katalysator för andra typer av brott, såsom stölder och våldsbrott, eftersom narkotikaberoende individer ofta behöver finansiera sitt missbruk genom brottsliga handlingar. Det handlar inte bara om att bekämpa själva brottet, utan även om att angripa de strukturer och mönster som göder missbruket och den kriminalitet som följer. Genom ett fokuserat arbete mot narkotika kan kommunen inte bara minska brottsligheten, utan också förbättra folkhälsan, stärka social sammanhållning och ge ungdomar bättre förutsättningar för en trygg och hälsosam framtid.

Medborgarlöfte: Polisen och kommunen ger löfte om att arbeta förebyggande för att minska bruk av ANDT i kommunen samt påverka attityder och normalisering gällande bruk av ANDT i samhället.

Mål/Syfte: Övergripande syftet är att minska förekomsten av narkotika i kommunen samt att påverka attityden och normaliseringen gällande bruk av ANDT.

Uppföljning: Produktionsuppföljning, löpande varje år, följ upp de aktiviteter som genomförs, utvärdering efter två år. Effektuppföljning, på lång sikt genom CANs nationella drogvaneundersökning samt den lokala drogvaneundersökningen. Polisens statistik över narkotikabrott samt avloppsvattenmätningarna.

Problem-beskrivning	Planerade åtgärder	Mål/Syfte	Följs upp	Ansvarig	Samverkan
Narkotika bland unga är ett allvarligt och växande problem som hotar både deras hälsa och samhällets trygghet. Ungdomar anses vara särskilt mottagliga för påverkan från omgivningen, och de riskerar att lockas in i narkotikamissbruk. Narkotikaproblema tiken bland unga påverkar också deras möjligheter att fullfölja utbildning, etablera sig på	Polisen medverkar vid möten med vårdnadshavare, lärare och andra som arbetar med ungdomar för att nå ut med relevant information för ökad kunskap och medvetenhet.	Höja kunskapen och medvetenheten i fråga om ANDT hos vårdnadshavare och de som arbetar med ungdomar genom att presentera aktuell lägesbild.	Dec 2025, 2026	Polis Kommun	Polis Kommun <i>Folkhälso-samordnare Skola (Rektorer, lärare) Fritidsgårdar</i>
	Upprätthålla rutiner och utbildningsmaterial som finns och arbeta kunskapshöjande gällande hantering av ANDT i skolmiljö.	Motverka att narkotika förekommer i skolmiljö samt att personal i skolan vet vad de ska göra vid förekomst av ANDT.	Dec 2025, 2026	Kommun	Polis Kommun <i>Folkhälso-samordnare Skola genom rektor</i>
	Årliga besök av NAISK (Narkotikahund i skola)	Upptäcka och motverka att narkotika förekommer i skolmiljö	Dec 2025, 2026	Polis	Polis Kommun
	Samverkan vid skolavslutning och student. Gemensam planering inför och informationsinsatser.	Minska berusning och droganvändning samt främja trygghet och säkerhet.	Dec 2025, 2026	Polis Kommun	Polis Kommun <i>Folkhälso-samordnare Skola, rektorer</i>

arbetsmarknaden och utveckla stabila sociala relationer.	Kartlägga ungdomars användning av alkohol och drogvanor genom nationell och lokal drogvaneundersökning.	Skapa underlag för uppföljning och förebyggande arbete	Lokal undersökning 2025, 2026	Kommun	Kommun <i>Folkhälso-samordnare Skola</i>
	Tobaksfri DUO: skolan är engagerad och vill arbeta med barnens hälsa och att de ska fortsätta vara fria från nikotin	Det preventiva arbetet mot tobak visat sig också påverka intresset hos ungdomar att prova narkotika, det minskar. Att genom avtal mellan elev och vuxen i åk 6 - 9 försöka förhindra att ungdomen börjar använda tobak	Följs upp i elevhälsosamtal, utv samtal samt av folktandvård en genom hela högstadietiden. Dec 2025, 2026	Kommun	Kommun <i>Folkhälso-samordnare Skola Näringsliv Region J/H</i>
	Utveckla samverkan mellan skola, socialtjänst och polis för att bättre upptäcka och förebygga att ungdomar hamnar i drogberoende och kriminalitet	Skapa förutsättningar för att tillsammans arbeta för att främja goda förutsättningar som stärker barn och ungas psykiska hälsa samt förebygga användandet av alkohol och narkotika	Dec 2025, 2026	Kommun	Kommun <i>Skola Socialtjänst Polis Region J/H</i>
	Utveckla och främja dialog i befintliga ungdomsgrupper. Minst 4 tillfällen/år i både östra och	Skapa förutsättningar för gemensam lägesbild kring ungdomar i kommunen och möjlighet att	Dec 2025, 2026	Kommun	Kommun <i>Folkhälso-samordnare, Socialtjänst, Skola, Elevhälsa, Fritidsverksa</i>

	västra Härjedalen	förebygga händelser samt kraftsamla vid behov.			<i>mhet</i> Svenska kyrkan Polis
Träffar på samtliga substanser vid avloppsmätningar på samtliga orter (cannabis, amfetamin, kokain, MDMA, ketamin, tramadol och CMC). Negativa hälsomässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser för den enskilda personen, dennes närstående och för samhället	Fortsätta vara aktiv och delaktig i implementerandet av narkotikapolicyen "En fjällvärld fri från narkotika" på samtliga fjälldestinationer Ta fram kompletterande utbildningsmaterial	Påverka förekomsten av narkotika inom fjälldestinationerna genom att få fler näringsidkare att ta ställning MOT narkotika.	Dec 2025, 2026	Kommun, polis	Polis Kommun <i>Folkhälso-samordnare</i> Destinationsbolagen Näringslivet
	Aktivt deltagande i processarbetet mot illegala försändelser i postflödet "Tillsammans mot illegala försändelser" (TIF)	Skapa fortsättningar till bra samverkan för att finna bästa möjligheter att komma åt narkotika och andra illegala försändelser som kommer i postflödet.	Dec 2025, 2026	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen Polis Kommun Handlare Postombud Tull Åklagar-myndigheten
	Fortsätta genomföra avloppsmätningar för narkotika	Skapa en djupare insikt över narkotikaförekomsten över tid i kommunen för att	2025, 2026	Kommun	Kommun <i>Folkhälso-samordnare</i> Länsstyrelsen

		kunna dra säkrare slutsatser			
	Ta fram en alkohol- och narkotikapolicy i kommunen	Påverka förekomsten av narkotika inom kommunens verksamheter genom att få fler att ta ställning MOT narkotika.	2025, 2026	Kommun	Kommun <i>Folkhälso- samordnare HR</i>

Brottslighet som påverkar lokalsamhället

Fördjupning problembild:

När offentliga platser och kommunala verksamheter utsätts för brott påverkas inte bara deras funktionalitet, utan även känslan av otrygghet och invånarnas förtroende för att samhället kan erbjuda en säker miljö. Skadegörelse, klotter, otillåten påverkan och bedrägerier bedöms vara prioriterade problem då dessa handlingar undergräver trygghet, välbefinnande och tillit bland kommunens invånare. Skadegörelse och klotter skapar inte bara betydande ekonomiska kostnader för reparation och rengöring, utan de har också en psykologisk effekt som försämrar områdets trivsel och skapar en känsla av otrygghet.

I kartläggningen konstateras att skadegörelse är ett återkommande problem i kommunkoncernens verksamheter. Även om den exakta omfattningen inte alltid är fastställd i enkäterna, är det tydligt att problemet förekommer i varierande utsträckning på flera orter, vilket gör det till en angelägen fråga att adressera.

Bedrägerier är ett annat brottsområde som kräver särskild uppmärksamhet, eftersom det ofta är dolt men kan ha långtgående konsekvenser för de som drabbas. Bedrägerier, både digitala och fysiska, drabbar individer ekonomiskt och känslomässigt, och kan särskilt påverka äldre personer och sårbara grupper. När människor blir utsatta för bedrägerier minskar deras tillit till samhällsinstitutioner och myndigheter, vilket ytterligare skadar sammanhållningen och tryggheten i lokalsamhället.

Medborgarlöfte: Polisen och kommuner ger löfte om att samverka för att öka tryggheten hos medborgarna samt arbeta för att färre medborgare i kommunen ska utsättas för brott.

Mål/Syfte: Bibehålla tryggheten och förebygga brott genom att främja ett samhälle där invånarna är delaktiga.

Uppföljning: Produktionsuppföljning, följ upp de åtgärder som planeras och genomförs.
Effektuppföljning: polisens statistik, samt medborgardialoger och trygghetsundersökningarna

Problem-beskrivning	Planerade åtgärder	Mål/Syfte	Följs upp	Ansvarig	Samverkan
En av de största	Arbeta med	Minska risken att	Dec 2025,	Kommun	Polis

brottskategorierna över tid i Härjedalen är bedrägerier. Bedrägerier drabbar särskilt sårbara grupper i samhället samt leder till ökad otrygghet och ekonomiska förluster.	informationsspridning för sårbara eller särskilt utsatta grupper om bedrägerier.	bli utsatt för bedrägeri er genom att fortsätta nå ut med information till fler och särskilt utsatta grupper.	2026	Polis	Kommun PRO Bygdegårdsföreningar
Både stöld, skadegörelse och känslan av otrygghet i samhället försämrar trivseln i kommunen.	Utveckla/underhålla Grannsamverkan för att förebygga inbrott, stölder och/eller skadegörelse.	Stärka tryggheten och minska brott i hela kommunen genom att utveckla grannsamverkan. Fler kontaktombud tillika Grannsamverkans områden ger förbättrat skydd mot inbrott och även annan brottslighet.	Dec 2025, 2026	Polis	Polis Kommun Medborgarna
	Utifrån olika perspektiv identifiera otrygga platser i kommunens centralorter och ta fram konkreta åtgärdsförslag för tryggare offentliga miljöer.	Stärka tryggheten i kommunen	Dec 2025, 2026	Kommun	Kommun <i>Härjegårdar</i> <i>Alla förvaltningar</i>
Skadegörelse och klotter inom	Utveckla det systematiska	Stärka tryggheten i kommunen och	Dec 2025,	Kommun, Härjegård	Kommun <i>Härjegårdar</i>

kommunens verksamheter, framför allt skola (avbrutna stolar, trasiga dörrkarmar, graffitti eller klotter med pennor på väggar, etcetera). Skapar otrygghet och kostsamt att återställa/laga. Brist på samlingslokaler och aktiviteter för ungdomar	trygghetsskapande arbetet inom kommunen (ink. hot och våld) samt rapporteringsvägar om olika händelser	öka precisionen i kommunens lägesbild.	2026	ar	<i>Alla förvaltningar</i>
	Säkerställa att samtliga kommunanställda som möter barn och unga är medvetna kring anmälnings-skyldigheten till socialtjänsten.	Skydda barns välmående och skydda barn som far illa så de får det stöd och de hjälp som behövs i tid.	Dec 2025, 2026	Kommun	Kommun <i>Socialtjänst Skola Kulturskola Härjegårdar</i>
	Utveckla arbetet med relationsskapande möten samt aktiviteter för ungdomar, inklusive arenor för samverkan mellan ungdomar, kommun och polis.	Förebygga kriminell utveckling hos barn och unga. Behålla och utveckla meningsfulla fritidsaktiviteter för kommunens barn och unga. Minska risken för utanförskap och säkerställa sysselsättning	Dec 2025, 2026	Kommun	Kommun <i>Fritidsgårdar Näringsliv Föreningsliv</i>